

stk. 1, nr. 3, af, hvornår en skibsfører kan afskedige en søfarende på grund af beruselse.

Endelig foretages med lovforslaget en ændring af mere teknisk karakter, idet det foreslås præciseret, at lovens bestemmelser om beskyttelse af havmiljøet ikke kun vedrører selve havet (vandet) men tillige luften.

2.1. Gældende ret

Efter § 29, stk. 3, i lov om sikkerhed til søs kan den, der fører et skib eller i øvrigt udfører arbejde om bord i et skib i en stilling af væsentlig betydning for sikkerheden, straffes med bøde eller fængsel i op til 2 år, såfremt den pågældende har nydt spiritus eller andre rusmidler i et sådant omfang, at vedkommende er ude af stand til at udføre sin tjeneste på fuldt betryggende måde.

Bestemmelsen omfatter således ikke kun skibsføreren og vagtgående navigatører, men også alle andre personer, der udfører arbejde om bord på et skib i en stilling af væsentlig betydning for sikkerheden.

Bestemmelsen stammer tilbage fra 1973, hvor tilsvarende bestemmelser blev indsat i søloven for så vidt angår skibsføreren, og i sømandsloven for så vidt angår andre besætningsmedlemmer. På den tid var der ikke faste promillegrænser i færdselsloven, idet promillegrænserne var overladt til domstolenes skøn. Det fremgår imidlertid af forarbejderne til bestemmelsen i sømandsloven, at man forudsatte, at den strenge praksis, som domstolene anlagde i færdselssager, også skulle følges i sager om spiritussejlads.

Straffen for spiritussejlads har typisk været bøder i størrelsesordenen 1.000 – 10.000 kr., og der har ikke været nogen klar sammenhæng imellem bødestørrelsen og promillen. Er der ved spiritussejladsen forvoldt dødsfald eller alvorlig personskade, har der dog været anvendt frihedsstraf. Adgangen til at frakende retten til at føre skib eller gøre tjeneste som styrmand eller maskinmester har kun været anvendt i få tilfælde.

2.2. Internationale bestemmelser

Der er hverken EU-regler eller internationalt fastsatte bestemmelser om spiritussejlads. Dog har FN's søfartsorganisation, IMO, i konventionen om søfarende, sønæring og vagthold (STCW – konventionen) opfordret medlemsstaterne til at overveje at indføre en promillegrænse på højest 0,80 for vagtgående besætningsmedlemmer. I konventionen opfordres medlemsstaterne også til at overveje at indføre et forbud mod indtagelse af alkohol 4 timer før et besætningsmedlems tiltrædelse af vagt.

2.3. Andre landes bestemmelser

2.3.1. De nordiske lande

I Sverige er der ikke faste nedre promillegrænser. Skibsføreren og andre besætningsmedlemmer, der udfører opgaver af væsentlig betydning for sikkerheden om bord, kan dog idømmes bøde eller fængsel i op til 6 måneder, hvis den pågældende er påvirket af alkohol og ude af stand til at udføre sine opgaver på betryggende måde. Det skal betragtes som en grov forseelse, hvis den pågældende har haft en promille på over 1,00. I så fald er strafferammen op til 2 års fængsel. De svenske bestemmelser gælder for både erhvervs- og fritidssejlads. Den svenske rigsdag har opfordret regeringen til at fremsætte et forslag om indførelse af samme promillegrænser til søs, som gælder til lands, hvor promillegrænsen er 0,20.

For Finlands vedkommende gælder en promillegrænse på 1,00. Grænsen gælder for både erhvervs- og fritidssejlads.

Norge har med en lovændring, som trådte i kraft i juli 2005, gennemført en stramning af de hidtil gældende bestemmelser. De norske bestemmelser indebærer herefter, at der gælder en promillegrænse på 0,20 på skibe med en længde på 15 meter eller mere. Promillegrænsen gælder for skibsføreren og andre, som udfører opgaver af væsentlig betydning for søsikkerheden. Overtrædelse af bestemmelsen kan straffes med bøde eller fængsel i op til 1 år. Samtidig gælder en afholdspligt, som indebærer, at de pågældende besætningsmedlemmer ikke må indtage spiritus i et tidsrum af 8 timer, før tjenesten påbegyndes, ligesom der er forbud mod indtagelse af spiritus om bord. Overtrædelse af afholdspligten straffes med bøde eller fængsel i op til 1 år.

På fritidsbåde gælder i Norge en promillegrænse på 0,80 for skibsføreren. Om bord på små både, som bruges til passagertransport i erhverv, gælder promillegrænsen også for andre, som udfører opgaver af væsentlig betydning for søsikkerheden. Desuden gælder den ovenfor omtalte afholdspligt også på små både, som bruges til passagertransport.

2.3.2. Nordeuropa

I England gælder en promillegrænse på 0,80 for skibsførere, lodser og matroser på vagt. Samtidig er matroser i deres kontrakter underlagt et krav om, at de skal kunne håndtere passagerer i tilfælde af ulykker og derfor ikke må have en promille på over 0,80, når de befinder sig på skibet, uanset om de har vagt eller ej. Fritidsbåde er ikke omfattet af lovgivningen. Der kan